STAVÍM, STAVÍŠ, STAVÍME

Pracovní list 6

ROMÁNSKÁ KULTURA

Období přibližně 1000–1250. Stavby jsou masivní, zdi silné, okna malá, oblouky půlkruhové. Typické jsou rotundy, baziliky, kláštery a hrady. Hlavním stavebním materiálem je kámen.

TYPICKÉ PRVKY ROMÁNSKÉ ARCHITEKTURY

PŮLKRUHOVÝ OBLOUK

SILNÉ ZDI

MALÁ OKNA
sdružená

ROTONDA
kruhový půdorys

BAZILIKA
podélná loď

HRAD
opevněné sídlo

PORTÁL
zdobený tympanon

1 POZNEJ STAVBU

Přiřaď číslo obrázku ke správnému názvu stavby.

① ② ③ ④ ⑤ ⑥

A) Hrad	B) Rotunda	C) Bazilika
D) Klášter	E) Románský kostel	F) Městská brána

2 STAVITELSKÁ MATEMATIKA

Rotunda sv. Jiří na Řípu má vnější průměr 9,6 m.

a) Vypočítej obvod rotundy ($\pi = 3{,}14$).

.....

b) Vypočítej obsah půdorysu rotundy.

.....

c) Tloušťka zdi je přibližně 1,2 m. Jaký je vnitřní průměr rotundy?

.....

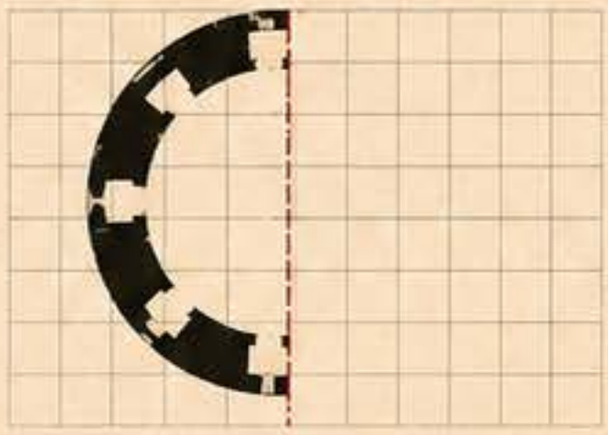
3 PRAVDA, NEPRAVDA?

Rozhodni, zda je tvrzení pravdivé (P), nebo nepravdivé (N).

	P	N
1. Románské stavby měly mnoho velkých oken.	○	○
2. Hlavním znakem je půlkruhový oblouk.	○	○
3. Rotundy mají kruhový půdorys.	○	○
4. Románské stavby byly vždy velmi vysoké.	○	○
5. Stavby se zdobily bohatými sochami a malbami.	○	○
6. Románské hrady byly stavěny především k obraně.	○	○

4 PŮDORYS ROTUNDY

Doplň chybějící části půdorysu rotundy podle návodu.

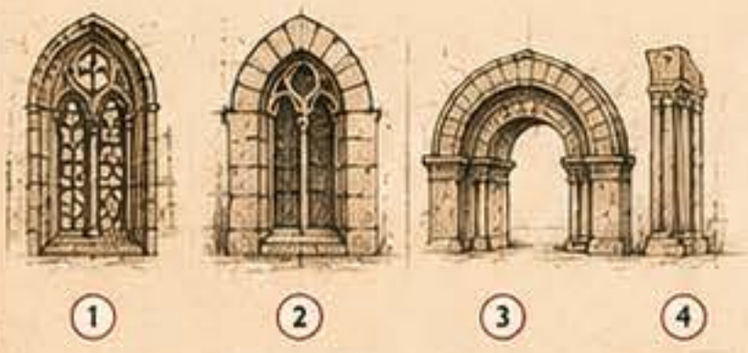

NÁVOD:

- rotunda je kruhová
- vchod je na východní straně
- stěna je silná 1 čtverec
- uvnitř je 8 sloupů
- doplň i vnitřní kruh

5 SLOUPY A OKNA

Přiřaď číslo ke správnému popisu.

① ② ③ ④

A) Sdružená okna
dvě nebo tři okna na jednom sloupku

B) Jednoduchý okenní otvor

C) Půlkruhový oblouk nad dveřmi

D) Portál s tympanonem nad vchodem

6 STAVITELOVA VÝZVA

Navrhni vlastní románskou stavbu.
Nakresli ji (půdorys nebo pohled) a doplň informace.

Název stavby: .....

Účel stavby: .....

Půdorys (tvar): .....

Počet věží: .....

Hlavní materiál: .....

Zajímavý prvek: .....

VÍŠ, ŽE?

Románi používali půlkruhový oblouk, protože dobře rozděluje tíhu stavby do stran.

Zdi románských staveb mohou mít tloušťku až 2–3 m! Byly téměř neprůbojné.

Rotundy byly často stavěny na vyvýšených místech – měly symbolický význam.

Tympanon je půlkruhová plocha nad vstupem. Často je zdoben výjevy z Bible.